

— Պատրիարքարանը այս տարի ալ տօնական օրերու առէկէ սկսած է կանխակներով հանրայն դժոխքէն կոչուիլ ընել՝ արհեստանոց - արհեստներու ի նպաստ

Կը յուսամք թէ՛ այս տարի ու շատերը յօժարեալով կը մասնակցեն այս կարեւոր նշանակաւ թեման, որով միայն կարելի է կանգուն պահել յիշեալ հաստատութիւններն:

— Կըսուի թէ՛ Էջմիածնի Ս. Հայրապետ ծանրապէս հիւանդացած է, կաթնածաղար բլրաբով:

— Տիկին Աննիկ Մ. Պարթեան, հօրը մահուան տարեգրութիւն օմանեան ոսկի մը նուիրելու է Խաղաղիկ Գալիական օրհանգիսի, և Յարութիւն Էջմիածնի Յիշմարտեալ մէջի մը օրհանգիսի անուան տարեգրութիւն օման:

— Պալեան հանգուցեալ Պատուաւոր Էջմիածնի ամուսին, և Իզմիրի երեւելիներէն Պալեոսեան հանգուցեալ Մատթէոս Էջմիածնի քոյր տիկին Մարիամ, որ Լոնտոն կը գտնուէր 20 տարիէ ի վեր, նուիրող ամուսին 30 ին մեծեր է, մայրաքաղաքի միջոցով և օրհնող օրհանգիսի համար գումարներ կտակարար:

— Աղեքսանդրեայէ Աբրահամ Բարթոլոմէոս 10 զամբիւղ բրինձ դրեր է Եւթիգուլէի Հիւանդանոցի համար:

— Տիգրան դրամ է թէ՛ Էջմիածնի Պրոկուրոր կարգուեալ է Լուս Գրառարանի մը օրդին, փոխանակ վրացի Կանչիլիին, և թէ՛ նորընտիր Պրոկուրոր, որ հօրը հետ հրեւթեմէ գարձած է, — առաջիկայ Յունկարի Լին պիտի սկսի վարել պաշտօնը, և ժամանակէ մը հետէ կ'աշխատի Լոնտոնի Հայկերէն լեզուի Գործարար Տիգրան լուր տրուած է թէ՛ Սեւրիոյ կառավարութիւնն սկսած է գանձել Հայ եկեղեցական ու վանական կտրուած օր հասցիները:

— Երկու օր առաջ հաստատուեցաւ թէ՛ Երուսաղէմի նորընտիր լուսարարագետ Ս. Վահրամ վարդապետ Ազարեան Աղեքսանդրեայէ ելելու նախա հասեր է, բայց Ս. Յարութիւն Ս. Պարթեանքը Զինկիւրեան Ս. Եղիշէ վարդապետը նախա փութացուցեր է Ս. Վահրամ վարդապետի ծանուցանելու համար որ կ'ա' լուսարարագետութենէ հրաժարի և կ'ա' Երուսաղէմ շարժայ, և թէ՛ Ս. Ղեւոնդ վարդապետ Մոսկուտեան, Ս. Յարութիւն Ս. Պարթեանքի տնօրէնութեան հակառակ երեք վարդապետ կը յորդորէ իջնել Եւթիգուլէի յերուսաղէմ տանել Ս. Վահրամ վարդապետը, սակայն Ս. Յարութիւն Պարթեանքը լեւելով կ'արգիլէ և կառավարչին ալ կը գրէ ետ գարձեալ այդ վարդապետները, եթէ ուղեւորին:

— Ետ' զարմանալի է այս լուրն, եթէ օտար է: Որովհետեւ Ս. Յարութիւն Պարթեանքը չա' տանդամ գըրած է Պարթեանքարանի թէ՛ Ս. Վահրամ վարդապետի լուսարարագետութեան ընտրութիւնը չա' տնօրէնութիւնը կ'առարարուած է, թէ՛ անոր անցեալ պաշտօնակցութեան դէմ ըստածները բարբառովն զրգարանութիւն են, թէ՛ ինքը չա' տանդամ գըրելով ու հեռագրերով թախանձանք յերուսաղէմ հրաւիրած է Ս. Վահրամ վարդապետը: Ետ' զարմանալի է, որովհետեւ Ս. Յարութիւն Պարթեանքը քանիցս Պարթեանքարանէ ալ խնդրած է համադրել Ս.

Վահրամ վարդապետը, որ ընդունի լուսարարագետութեան պաշտօնը և փութայ յերուսաղէմ:

×× Ս. Ստեփան վարդապետ Երեւանի թեմայի լուսարարագետ Ս. Վահրամ վարդապետի Աղեքսանդրեայէ մեկնած, Եւթիգուլէի ընդունելու անհրաժեշտ է, բայց օտար է թէ՛ Ս. Յարութիւն Պարթեանքը հրաժարելու դրամ է Պարթեանքարանի և միտարանի կողմէն հեռագրեր խնդրած են Պարթեանքարանէ չընդունելու նորին Ամենայն օրհանգիսի հրաժարակամը:

— Թիքեպոլէ տեղացի մը քաղաքին եկեղեցւոյ սեպհական 460 տարուան ձեռագիր Յայնմաւուրքի վաճառման լուրն հաստատուելով ծանօթութիւն կուտայ թէ Յայնմաւուրքը Կիրանոս տարուած է անոր փորելու գրեւորով, Ս. Վառդապետ քահանայի միջոցաւ 43 անգամ փորելու վաճառուած է հաշուարքի մը Ս. Ստեփան վարդապետի թէ՛ 300 ոսկիէ աւելի արծող բաղմանայ ձեռագիր Աւետարան մ'ալ անհետացած է:

— Կրթական նախարարութիւնը քննութեան ենթարկել է Պէյլէր-պէյի Քիլիսիայէ վարժարանի երկուրդ ուսուցիչը, Ս—10 տարեկան աշակերտի մը երեսին ուսուցիչն աշակերտի մը գրեւորով անոր չընդունելու հրաժարման պատճառով ըլլալուն համար: Լրագրելու այս բանին մէջ հրատարակեցինք այս լուրն, ի պատշաճութեան մեր վարժարանաց գոտիարարակաց և ուսուցչաց: Տակաւին կը լուրն բռնցի ու արացի հարստներ, ակամայ քաշել կային:

— Պարթեանքարանի ժողովներն այս շարժում նիստ չկրցան ընել անդամաց մեծագոյն մասին լուսարարագետութեան պատճառաւ: Հետեւաբար երուսաղէմ գրեւորով երկու աշխարհական պատուիրակաց ընտրութիւնը այս շարժում ալ չկատարուեցաւ:

— Ամբաստան վարդապետ Ռուբինեան՝ որ բազում ժամանակէ ի վեր Հիւանդանոցի մէջ պատուաւորուած էր, երեքշաբթի վախճանեցաւ և հետեւեալ օրը օծուեցաւ յուղարկուելու իր անձինքով:

— Խոտիկի Զեքարի թաղի ընտանիքէն Գաղանձը Գաղանձը ալ լրագրելու միջոցաւ շնորհակալութիւն կը մատուցանէ եթեմերորդ բանակի վերաբոյժներէն ձեռնալեզներէ, ծանուցանելով թէ՛ 20 աւուր մէջ մարդասիրաբար ուղարկեց ինքը՝ բազում ժամանակէ ի վեր իւր վրայ ծանրացող տաժանիկի հիւանդութենէն:

— Լեւոն Էջմիածնի Բանկիկեան այս տարի ալ լուս ամբարանութեան հացիկերով տուր է Խոտիկի վարժարանի օրհանգիսի պատուարկաց, և ինքն ալ ամուսին տիկինն հետ մասնակցելու է սեղանին: Ահաւանի ամենահաճող դուարձութիւն մը: Պատուարկացը զուարթութիւնն ու քոյրերի ժողովները վայելելու:

××× Երկուշաբթի, Գոլբուշէ մէկ եկեղեցւոյ մէջ, Աստուծան Մկրտիչ Էջմիածնի ընդ օրիորդ

Յուլիանի ամուսնութեան Պատիկ խորհուրդը կատարուեցաւ, և Էջմիածնի քարոզիչ ու կրօնական ժողովի պատնագետ Ս. Գրիգորի Սրբազանի նախագահութեամբ, և ապա Կիլիկիոյ ընտանիքներէ մէջ վայելու ընդունելութիւն և զաւ: — Աստուծան Մկրտիչ Էջմիածնի՝ բազմամեակի պատուաւոր վարժարանի՝ բնիկ եւ զսկիւնայի է: Ինքնօգնութեամբ յաջողած է Գրեթէ 23 տարիէ ի վեր մայրաքաղաքը եկած հաստատուած է: Անգամ է Գաղաքական ժողովի, և Էջմիածնի յօժարակամ կրտսերներէ Պարթեանքարանի կողմէն կառուար խնդրաց գաղափարութիւնը: — Օրիորդ Յուլիանէ՝ մեծահասակ և Կիլիկիոյ հանգուցեալ Գաղաքար աղայի երէց օրդի Գաղաքիչ Էջմիածնի դուստրն է, բարեկիւրթ ու համեստասուն, ինչպէս է Կիլիկիոյ ընտանիքի ընտանիքները: — Կը շնորհարարէր նորագոյն Ամբիւրքէ յարաւան ու անվիշտ երջանակութիւն մաղթելով:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

Լկյազութ արժամ չքաղարամ տրուեցաւ Ամասիոյ կառավարչի օգնական Կաղաքիչ Էջմիածնի, ի Բերա կանանց հիւանդանոցի բժշկներէն տրեքտը Այվազեան Էջմիածնի, ամբիւրքեան հարաւակ Պ. Նշան Տիգրանեանի, և Եւթիգուլէի հեռագրատան պաշտօնեաներէն Նորիկ Էջմիածնի Նորիկեանի:

— Երեքշաբթի խորհրդի վարչական խորհրդի անդամ Կարգեցաւ՝ հանրային շինութեանց նախարարութեան վիճակագրութեանց տնօրէն Ռուբէր Էջմիածնի նախընտան:

— Իզմիրի նահանգի Գանալէի գաղաւակի գալմագամ Արիւշ Էջմիածնի պաշտօնակց Կաղա՝ գանձման գործին մէջ թոյլ վարուելուն և ուրիշ զեղծմանց մէջ գանձուելուն համար:

— Տիգրանքիւրի մէջ անցող շաբթու երկու աղքատիկ քուրդեր քաշքալէ հիւանդացի և մէկը մեռեր է:

— Զանիկի կառավարչի նախարդ օգնական Կարապետ Էջմիածնի համար 360 դրու ծանօթու չակ սրոշուեցաւ, անպաշտօն կացութեան համար:

— Ծխախոտի Ռեփիկ վարչութիւնը 1000 վերմակ նուրբեր Ռուբէրի օմանեան զօրաց համար:

— Աբօթուրոս անուն առագաստանաւ մը քարիւղ լեռացած Պաթմուս մայրաքաղաքս դաւաւան Սե Ժովու մէջ փութորի բռնուելու և նաւաստիներով ու բռնուելով ընկղմել է:

— Մարաշի ու Զէյթունի մէջ անցող ծիհան դետին վրայ կամուրջ մը շինուեցաւ, և բացման հանգիստ կատարուեցաւ: Օգոստ. Սուլթանին համար բարեմաղթութեամբ:

— Ռուսներու թաղաւորը Թաղ պատուանշանի երկրորդ տասնամեակ տուաւ: Սուլթանի վարժարանի տնօրէն Ապալարաշան պէյի:

— Հրամայուեցաւ՝ Եւթիգուլէի գանձէն ալ 800 դրու ծանօթու չակ տուլ Երուսաղի նախարդ Կաղաքիչի:

սակալ վախճանեալ Եւթիգուլէի փառքի ընտանեաց:

— Դատի կ'ենթարկուին Խոտիկ գաղաւակի գալմագամ Խոտիկի պէյ ու Նայիպ Հասան Գէհմի Էջմիածնի իրենց յոռի ընթացքին համար:

— Աստուծայէ՝ կը դրեն թէ՛ Եւթիգուլէի գրեւոր չափազանց բարձրացած են, և քարեւելու ու շատ բարձր զինով կը վաճառուին:

— Թէքեպոլէի կը ծանուցուան թէ՛ Բէօֆիւր-Պաղար թաղին մէջ փառք մը հրդեհ ծագեցաւ, և յարակից տուն մը ու նախարարական խանութ մ'ալ հրդեհ ծարակ եղան: 4—300 ոսկիի փառք:

— Աստուղագարի Սրբա-Սուտուն տեղը գտնուած արժամախան կապարի ու պղնձի հանքը չափազործ երուստիսութիւն արքունեցաւ՝ վաճառական Մուսթաֆա Էջմիածնի:

— Յունաց պատրիարքական փոխանորդը՝ գործակաւարին օգնականին հետ՝ կ'ընտանական բանալը գնաց դրամ՝ բաշխեց յոյն բանաստիկեաց, Դմիտրիան տնօրէնութիւն:

— Հայկեպէ լուր տրուած է թէ՛ ցարեան ու գարիի գիներն 100 ին 40 բարձրացած են երաշուութեան պատճառաւ, և արքայական վարչաց մէջ կ'ըն չգանուել խոչանց համար:

— Սաղիւրի կողմերը Նիֆի գետն յորդեր, և մահաւատական հովիտ մը ու 300 ուրար ջրահեղձ եղեր են:

— Սյուրնի նահանգի Պաճու գիւղի մէջ մասկաւա մը կողմէն անթիւքու տանէ անոր փորելն մէջ երկու գլխով ձաղուի մը գըրտեր է զարմանք:

— Գաղմամանի նահանգի Եւթիգուլէի գիւղի բնիկներէն Էմիւրի կ'ըն Այլէ՛ երկու մանչ ու երկու աղջիկ գաղա ծներ է միահամառ, և տղայը Հասան, Հիւսէյն, Թաթմա ու Խալիլէ անուանուել են: Երկու օր ետքը Թաթմա մեռեր է, բայց միւսներն՝ ինչպէս նաեւ Ժողովն ողջաւորվ են: Գաղմամանի կուսակալութեան տեղեկագրուած ըլլալով այս բազմամեակիւնը և միանգամայն ծնողաց չքաւորութիւնը, իսկայն օրաշուք է ամսաթիւնակ ալ, որպէս զի նորածին երախտից պէտք եղած խնամքն ըլլայ:

Գ Ր Ա Մ Ա Կ Ա Ն	
Կ. Պոլիս 27 Դեկտեմբեր 1903	
Օսմ. միացեալ փոխօստալ արքա-տաթուղթ	95—6
Ռուսիոյ Երկաթուղի Փր.	125—50
Թրակուէյ	1. 0. 6—
Օսմանեան իրան 100 դրուէն	
Մէճիտիյ	108,
Ռուսիոյ թղթաւոր	8,63
Ռուսիոյ թղ	89,10
Գաղափական իրաւ	87,13
Գրիմի	51, 4

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

— Անդրիոյ Աղեքսանդրա թաղուհին՝ իւր թաղաւորութեան օրը Աստուղագարի մը կողմէն իրեն նուիրեալ 10 հաղար անգղիական ոսկին, և ուրիշ 3 հաղար ոսկի վախճանեալ սպայից այրեաց ու

աղջկանց նպատակ անտուկին ընծայելու է: Անտուկին վարչութիւնն ալ սկսեր է 30 հաղար ոսկի ծախքով շէնքեր կառուցանել: Օրոնց գործերնը կատարութեան կողմէ տրուել են:

— Լոնտոնի գրադարանաց ամենք օրուեր են՝ այսուհետեւ բնութիւ պաշտօնէից հասակն ու բարեկիւնը և լուսանկար պատկերները առնուլ պահել, զի զմանց ու անհաւատարմութեանց առաջին առնելու նպատակաւ:

— Միացեալ Նահանգաց հանրապետութիւնը տղաւորներ է Գոլմուրի հանրապետութեան ձեռնթափ բլրալ զինուորական պատրաստութեանէ: Յայտնի է թէ Գոլմուրի այդ փոքրիկ հանրապետութիւնը տակաւին յամառութեամբ կը պնդէ խաղանքի խորհատաւ հանրապետութիւնը, որուն զխաղար պաշտպան է Միացեալ Նահանգաց մեծ հանրապետութիւնը, և միւսեւ իսկ առաջագրած է ի հարկին ծախքին ու ցումքային զորութիւնն: Բով զլուրդըլ Գոլմուրի:

— Գաղափայ նախագահը պատուանշան ընծայեց Գորեայի կայսեր:

— Անդրիոյ ծանօթ գրագետներէն ձօժ Կիսիկ մեռաւ, 46 տարեկան: Շատ վէպեր գրած է:

— Անդրիոյ մէջ կախողան հանաւեցաւ Լեւիկ Սուէյն անուն անձը, որ սպաննած էր իւր կինը, և ձն Կալիկըր՝ որ գործակցած էր այս ոճրին: Հէնրի Պէլլիւրամ անուն մէկն ալ մահաւաճ պատմեցաւ՝ ամուսնութեան քանի մը տարեկտք իւր մանկամարդ կինը լուս պաննելուն համար:

— Բորթուկայի խորհրդարանը բացուեցաւ: Գահաճաւին մէջ լուսած է թէ՛ Անդրիոյ և միւս տեւրութեանց հետ մեծերմական յարաբերութիւնն ունի Բորթուկայի կառավարութիւնը և գահացողը վիճակի մէջ է իրմեւքը:

— Լոնտոնի մէջ նոր լրագիր մը հրատարակել սկսեր է Պ. Սթեփանիկի նշանաւոր հրապարակագիրն, Տէյլ Բէյքըր անունով: Մանկամարդ աղջիկներ բաժանորդաց պիտի ամենին թերթը, և բաժանորդը ձրի պիտի վայելին հեռաձայն, ընթերցարան, մատենադարան և մասնաւոր յանձնաւորարաց միջոցաւ գնուեն:

— Մոսկուայէ լուր տրուած է թէ՛ Պ. Գոլմուր 130 հաղար բաղալի նուիրեց՝ կանանց յատուկ առեւտրական վարժարան մը շինելու համար:

— Հուլիոյ մէջ՝ համակատան ցրուիչ հաղաւտով գողեր նուսկատան մտեր, և 400 հաղար ֆրանքի արժեքով բան գողցել են:

— Վերջին հեռագրերն են կը մտկաբերուել առայժմ թէ՛ Ռուսիոյ ու ձաքանի մէջ պատերազմի կախածները կը զօրանան: ձաքան գահ չըլլալով Ռուսիոյ կառավարութեան պատասխաններէն, և թէ՛ Զինատանի ու Միացեալ Նահանգաց կառավարութիւնը առաջագրած են կատարեալ չէզոքութիւն պահել, եթէ պատերազմ ծագի: Սակայն դեռ յայտնի է թէ՛ Անդրիոյ կառավարութիւնը ինչ ընթացք պիտի բռնէ, որ

ճարտիկ հետ դաշնակցութիւն հաստատած է:

==Եւրասիայի հիւսիսային ու հարավային կողմերը շատ ձիւն տեղացած է: Փարիզի մէջ ութ հոգի մեռեր են՝ ջրտին սաստկութեամբ լքված լողով:

==Ճարտիկ կառավարութիւնը 37 ու կէս միլիոն ֆրանքի դներ է յիշատակի հանրապետութեան երկու զրահաւորները:

==Միացեալ Նահանգաց հանրապետութեան արտաքին գործոց նախարար Պ. Հէյ՝ թօքաապի հիւսնդութեան կատարելագոյն թիւերն է համար հարաւային երկրները կ'երթայ:

==Գաղղիոյ ընկերվարական երեսփոխանաց մին՝ Պ. Բուլման, որոշեր է առաջարկել խորհրդաւորին, որ ատենադատութեան պաշտօնը ընդունի, և իւրաքանչիւր երեսփոխան կարգաւ ատենադատութեան պաշտօն վարելու իրաւունք ունենայ:

==Գերմանիոյ արքունեաց հրամանատար Յիւլիոս Լէոպոլտ իշխանն յանդիման հրաժարեր է պաշտօնէն, բայց թողալը պիտի տանայ եղբոր:

==Հէսի մեծ դուքը Եւրոպեան ամբողջ աշխարհաց ապստամբարմի մը մէջ կատարեր, և անձամբ նըպաստեր բարիքն է կարօտեց:

==Ռուսիոյ կայսրուհին աւանդի հիւսնդութիւնը բարձրորդ անհետացեր է, և կայսրուհին՝ որ կը ներգրէր, այժմ անդորրացած է և քաջաւորվ զինակի մէջ կը դրու նրբի:

==Իտալիոյ կառավարութիւնը երեք մարտնաւ կը յղիէ Եւրոպայ:

==Մոսկովեան իշխաններէն մէկը Սիմաստանի խնամակալ կայսրուհին ծանուցեր է թէ՝ մոտակեր է 20000 հոգի պատրաստել զինուորական ծառայութեան համար, և հանգանակութիւն ընել պատերազմի համար:

==Նաբոլեան Ա. ժեյրոմ Պոնաբարդ կողք դուստր Մարիլիտ իշխանուհին մեռաւ, 85 տարեկան: Նրա գէտ ու պատկերահան էր:

==Լոնտոնէ կը հեռագրեն թէ Ռուսիոյ ու Ճարմանի խնդրոյն համար մոտամանկութիւնը կը շարունակէ, և թէ՝ ռուսական նաւատորմը Բոր-Արթիւրէ դէպի Բուրի ջուրերն ուղեւորած է: Իսկ Փարիզէ հեռագրեր մը լուր կուտայ թէ՝ Գաղղիոյ արտաքին գործոց նախարարը ճարմանի ու Ռուսիոյ խնդրոյն վրայ գոհացուցիչ ծանուցութիւններ աւած է, մինչդեռ անդրկական լրագրաց ոմանք մինչև իսկ հրատարակեր են թէ՝ Ռուսիոյ ու Ճարմանի յարաբերութիւնը խզուած է:

==Աւստրիոյ մէջ այս օրերս մեռեր է Մէյմոն անուն 80 տարեկան մուրացկան մը: Ժողովուրդը շատ կը դժար ու սորմունքի կուտար այս մուրացկանին, որովհետեւ ձեռքէ ու սաքէ զորիկ ըլլալով չէր կրնար աշխատել և իրեն համար յատկապէս շինուած փեղեկ կառքով քաղաքէ քաղաք կը շրջէր, և գլխարկը առեւէն բաց բռնած՝ գլխակալ անհանգիստութեան տուրքերը կը հաւաքէր: Ամէնքը կը հուսաւային

թէ՝ հաղիւ կը հայկայթ օրապահիկը և գանկ միակ չունի, սակայն անոր մահուանէն ետքը բնակարանին մէջ գանուեր է 30000 իւրացի չափ դրամ՝ ու գրամատման, և անոր մը՝ որուն մէջ օրը օրին նըշանակուած են եղեր հաւաքած գրամները:

==Ամերիկայի Ձիւսի քաղաքի Իրոնա քաղաքի հոգեւոր, զոր նախորդ թերթով ծանուցելը, շատ աղետալի եղած է: Նորագոյն անդեկովիւններ հասան այնուհետեւ: Հրդեհը պատահեր է ամսոյ 17(30)ին կէսօրէ ետքը ներկայացման տոնէն: Ձահերուն թիւը մինչև 680 կը հաշուեն: Թառեր լարեմէն սկսեր է հրդեհը՝ լուսնի լոյս գոյացնելու տունէ ելքարան: Կան թերթը վարագոյններուն գալելով, և 10 վայրկիսի մէջ ամբողջ թատրոնը բոցավառեր այրեր է: Ծառ մը կինեք, գետնը փռուեր են գոյացիւրի: Վերի յարկերէն վար նետուողներէն ոչ ոք ազատեր է: Ոմանք ծուխէն խղզուեր են: Սանդուղքներուն աստիճանները դիակներով լցուեր, ու անոնք խոստաներ են: Ոմանք ոտակոյի խոստանքին տունէ իրար խածեր են: Վերադարձող շատերն ալ հիւսնդանոցին մէջ մեռեր են: Դուրսը 40-30000 հոգի հաւաքուեր են սակալով: Գերանունները՝ երկուստեւէ՝ 440 հոգի, ետեի գրեհէ գրեթէ կիսամերկ գուրո նետուելով սպտուեր են: Ձերբակալուեր են 10-13 շարադրոններ, որոնք ելեր են կողքատեւ գահերը: Ձերբակալուեր է նաև թատրոնի ելեկարակոն պաշտօնէն, և շատերը դատ կը բանան թատրոնին վարչութեան դէմ: ամբաստանելով թէ՝ բուրբոյն անհոգ և անգործ վարուած է: Ձահերն հանդէսով յողորմաբար ուրեր են: Քաղաքին բոլոր վաճառատունք փողուեր են ի նշան սրգոյ: Նախագահ Պ. Բուրվէլը ցաւակցական հեռագիր փոխադարձուցեր է: Բոլոր վեհապետներն ալ Պ. Ռուզվելթի ցաւակցութիւն հեռագրեր են: Քաղաքացիները իրենք ծանուցեր է թէ՝ գրեհն նիւթական օգնութեան կարօտութիւն չկայ: Այս տխուր տուիւ ծանուցութիւններ կը տրուին թատրոնին և քաղաքին վրայ: Թատրոնը 240 հազար անդրկական իրաւ ծախքով հոյակապ կառուցուած էր Միչիկանի լճին մերձակայ պողոտային վրայ, քաղաքական կուսակցութեան մը ակումբին անուանով իրաւունք կոչուելով: Կը պարունակէր 1800 հոգի: Այս քաղաքին մէջ 23 թատրոն կայ, որոց մին՝ Օտիթորիոմ անուն 8 հազար հոգի կը պարունակէ և 16 յարկ ունի: Ձիւսի մէջ 1874ին հոկտ. 7ի երեկոյին հրդեհն պատահելով, գրեթէ ամբողջ քաղաքն այրեացաւ եղաւ: 17 հազար շէնքեր այրեցան, 400 հազար հոգի անպատասխար մնացին, 200 մարդիկ այրեցան և 40 միլիոն անդրկական ոսկիի վնաս եղաւ: Արդ քաղաքին վայրէջութիւնը որոշեր է թատրոններուն 19ը փակել: հրդեհի դէմ պաշտան միջոցներ չունենալուն համար: Ձահերուն մէջ կայ ամերիկայի նշանաւոր լարակազաց օրերգ Գարէ: Թատրոնը 1700 հոգիի համար շինուեր է, բայց նոյն օրը

2000 հոգի կայ եղեր: Թատրոնը ապահովագրուած է 50000 ֆրանքի միտին, չէնքն անշնչելի համարուելով:

==Ամերիկայի Ձիւսի քաղաքին մէջ՝ թատրոնին ահաւոր հրդեհէն ետքը, մեծ պանդոկ մ'ալ այրեր է: Մէջը գտնուած բազմաթիւ խաղաքար՝ իրար կոխուելով փախչել սկսեր, և 8 հոգի մեռեր են:

ԱՅԼԵՒԱՅԼԻ

Գաղղիայէ արտաքինը 9000 կը բռնաւորաց ու կրօնաւորուեաց 6500ը: Անգղիա գարած հաստատուած են իրենց հետ տանելով: Եւ միլիոն անգղիական իրացի հարստութիւն:

==Ամերիկայի միլիտանտներէն մէկը՝ Նոր Տարւոյ տաթիւ 5 միլիոն ֆրանք նուիրեր է իւր մէկ թոռնը՝ որ տակաւին 5-6 տարեկան հասակի մէջ կը գտնուի:

==Փարիզի մէջ պոքի մրցահանգէս մը կատարուեր, և շատ փամանակ շարունակ պարողին մրցանակ տրուեր է: Ամերիկայի մէջ ալ այսպիսի հանգէս մը կատարուած, և մրցանակաբաշխութիւն եղած է: Մարդ մը 24 ժամ պարեր է անդուլ անդադար: ուրիշ մը՝ 28 ժամ:

==Եւրոպայի ու Ամերիկայի մէջ, 1702է մինչեւ 1887, թատրոնի 612 հրդեհներ պատահած, և 10000 հոգի այրած են:

==Մենդեան տոնի (Բ. Լ.) նախորդ 10 օրերուն մէջ 1 միլիոն 188 հազար ծրար տնցեր է Պէրիկի: Նամակատունէն:

==Միացեալ Նահանգաց երկրի նախարարութեան վիճակագրութեան կ'ըմտցուի թէ՝ Գաղղիա բոլոր երկրաց մէջ դրամի առուելութեան կողմէն տալին է, և նուազութեան կողմէն Պոլզարիա: Թէ՝ Ամերիկոն է, որ աւելի ձուլած ոսկի կը գտնուի, այսինքն՝ 1174 ու կէս միլիոն տղարի ոսկի, իսկ Գաղղիոյ մէջ՝ 908, Գերմանիոյ մէջ՝ 762, Անգղիոյ մէջ՝ 528 միլիոն տղարի ոսկի:

==Քանի մը եւրոպական երկրաց պատառուց թիւը վիճակագրութեամբ հաստատուած է: Իւրանիոյ մէջ 100 հազար բնակչաց համար՝ 111 դատաւոր, Նորվեգիոյ՝ 64, Անգլիոյ՝ 54, Իտալիոյ՝ 38, Եւրոպիոյ՝ 37, Գաղղիոյ՝ 20, Հոլանտայի՝ 14, Տանիմարայի՝ 9, Ռուսիոյ՝ 6:

==Ստուգուած է թէ՝ Գաղղիոյ շաքկաւաց արագութիւնը՝ շատ ակեր է ուրիշ եւրոպական երկրաց շաքկաւաց արագութիւնէն:

==Ամերիկայի հարաւամասով միլիոնատէներէն Պ. Գարնէքի գտնու անձանց միջոցաւ կը գնէ հինաւորաց ու մեծարժէք գրեթէ, և հրդեհէ ու գողց պահպանելու համար՝ նիւ եղբի մասնաւորաբար կը գնէ, որ շատ ապահով է: Մինչեւ ցարդ հաւաքած է 5000 կտոր անասան, որոնց ամէնքն ալ թանկագին են, և մէկ քանիին նըմանը չկայ բովանդետի աշխարհի մէջ: Ձեռագիր Աւետարան մը՝ 1700 տարի տալ զրուած:

==Սուէրի ջրանցքէն 125 նաւ անցեր է Նոյեմբեր ամսոյ վերջին շարժուած մէջ, և 363 հազար ֆրանք հասցի եղեր է:

==Ամերիկէի ու Հարաւային ծովերու մէջ՝ Գերմանիոյ գաղթականները ընդհանուր տարածութիւնն է 2 միլիոն 550 հազար քիլովէր, որ քան Գերմանիոյ ընդարձակութեան հնգապատիկ տեղի է: Այդ գաղթականաց մէջ 5125 գերմանացի և 2663 հոգի գրանալան ազգերէ կան, մինչդեռ սեւամորթներուն թիւն է 18 ու կէս միլիոն:

==Անգլիացի հոշակաւոր բնագէտ Սքոթ ծն հետաքննարկելով գիտնալ միջիններուն օդաքի փամանակ արքիւր երեք միլիոն պահեր անուցեր և դի-

տեր է օր՝ սեւ գոյնով միլիոնը 9, գեղնաւորը՝ 13, և միւսը միլիոն 15 տարի կրնան անգրիւ:

==Հնդկաստանի Պոմպայ քաղաքի սակերչաց մէկը նկատելով որ վերջին փամանակներն վաճառուածն է կորստուն ոսկեղէն ու արծաթեղէն բաներ, զործաւորաց վրայ կ'ապակեր, և անոնց մեկնելու տունէ գրաւները խուզարկեր է քանի մը անգամ, սաւ կայն բան մը չէ գտեր: Առաւօտ մը վաճառուածը երթալու տուն կը տեսնէ որ՝ տգետ մը, կտուցէն բան մը կ'ախտած՝ մայրի ծառի մը վրայ կը թափէ: մարդը հետաքննարկելով խոյրի ծառի վրայ կ'ընէ, և բոյն մը կը գտնէ, մէջը ոսկի ու արծաթ մոտանիներ, սուրանիներ, և լն, 5000 ֆրանքի արժէքով: Ուրախութեամբ կը հաւաքէ ու կ'ընէ ծառէն:

==Գաղղիոյ հարաւային մասին մէջ շատ յառաջ տարած է ծողկի մեակութիւնը, մանաւանդ Բան, Կրաս ու Նիս քաղաքաց մէջ: 15000 հոգի իրենց պարտաւոր կը հայթայթեն այդ մեակութեամբ: Տարին մինչեւ 3 ու կէս լոն ֆրանքի զանազան ծողկիներ կ'արտադրեն:

==Փարիզի մէջ քանի մը օր շրջագոյ անգլիացի մը՝ տեղւոյն պարգիւ տուելու թեան վրայ իւր հայրենակցաց ծանօթութիւն տալու դիմում մէկ օրուն մէջ իւր պարգիւ տուած 8 ֆրանք 70 սանդիմին հաշուեցուցալը հրատարակել տուեր է: Լոնտոնի մէկ լրագրին մէջ, 50 տուն գիրմ կայարանն հանելու տուն պոյտաւոր մէկ անկիւնէ միւսը տոնոյ բռնակոյն: 10 սանդիմ կ'առը մշտնելու տուն կ'առնէր դուր քացող մարդու մը՝ 50՝ կառավարին, 10՝ պանդոնի հասնելու տուն կ'առնէր դուր քացող սպասուորին, 30՝ պոյտոյն կ'առնէր կոչուած կ'առնէր կ'առնէր: 1 ֆրանք 15 սանդիմ՝ ցերեկի ճաշի տանն ճաշարանի սպասուորին, 30՝ քրօսարանին, 1 ֆրանք 90 սանդիմ՝ նշանաւոր շէնքերն ու հաստատութիւններն այցելութեան տուիւ, 50՝ ամբիւրջին, 90՝ ընթերցի արթիւն: ճաշարանի սպասուորին, 50՝ թատրոնի տանող կառավարին, 10՝ կառքին դուր քացողին, 50՝ թատրոնին օթեակը քացողին, 50՝ թատրոնին քրօսարանը վերադառնալու տուն սպասուորին, 50՝ պանդոնի վերադառնալու տուիւ կ'առնէր:

==Ամերիկայի Բորթո-Պրանա քաղաքի բնիկներէն Լաֆորտ անուն մէկը՝ 15 տարի առաջ, 20 փարանոց թղթադրամ մը գողնալուն համար դատուած է իւր պետական դաճու գող մշտն: Ճինաւոր բանտարկութեան դատաւարատուած էր, բայց նախագահ Մաք Բիլի անոր պատժոյ պայմանաւ մը նուազեցուցած էր՝ 15 տարի ընելով: Ահա այդ մարդը բանտէն ելած է այժմ լրացնելով բանտարկութեան պայմանաւ կողմէ կողմէ 15 տարիները: Գլխով թէ պաշտօնի փամանակի մէջ բանտին կանոնաց հակառակ օրէւ վարմունք ունեցած չէ:

==Ֆրանքֆորտի մէջ մեծ ճաշարանի մը յաճախորդ հարուստ անձ մը անց եղանքը մեռեր է, կապաղքով մը 15 հազար մարք թողնել ճաշարանին սպասուորաց համար:

==Փարիզի Սորբոն թաղի մէջ մուրացկաններն ընկերութիւն մը կազմեր են, մուրացկանութեան արուեստը առուել շահագործելու նպատակաւ: Ամէն առաւօտ մուրացկանները ընկերութեան կ'ընդունալային տուրեւոյ հրահանգները կը ստանան: Ամէն երեկոյ կը հաւաքուին, իւրաքանչիւրն իրենց տաւած գրամները կը հանեն, և կը բաժնուի: Գառուկ ամսարի մէջ կ'արձանագրուին սորբոնութիւն տուող անձանց ու հաստատութեանց անուններն ու արուած դրամին քանակութիւնը:

==Սպանիոյ մէջ 1300 վանականներ ու ժողովներ կան: Արտոնց վրայ պիտի աւելան Փիլիպպետեց կղզիներէն արտաքսուած 6000 վանականներ ու ժողովներ:

==Մայրաքաղաքի մէջ անցեալ հակահերթ տմի 8 միլիոն 782 հազար 844 զրուշի կարուածական տուտուր եղած է:

==Լիմպուրիկ մէջ 139 գինետուն կայ 6000 բնակչաց համար: Սաւան-Կանթի մէջ (Ջէլանտա) Պիլիպպետեց ամահակալին մօտ, 123 գինետուն 2000 բնակչաց համար: —16 հոգի մէկ գինետուն:

==Ճարմանի գործոն բանակը 7500 ըսպալէ և 190000 զինուոր կը բաղկանայ: Պահեստի բանակը կրնայ 35000 սպայ և զինուոր հայթայթել 100 թընդանթով, և ցամաքայինը 200000 զինուոր՝ 312 թնդանթով: Եթէ քաղաքացիական զինուորներն ալ հաշուենք, Ճարման կրնայ պատերազմի տուն 430000 զօր հանել, 1200 թնդանթով և 90000 ծով:

*** ԻՄԱՍՏՈՒՆ ԽՕՍԻԵՐ

Իմաստուն մարդը միշտ կը մտածէ իւր ապագան և ի հաշիւ կ'առնու:

==Առաւօտ պաշտութիւնը օգտակար է ամէն բանի համար:

==Չկայ այնչափ հանելու սիւրէկ բան մը, որչափ օգտակար ու օգնական ըլլայ ուրիշներուն:

==Խնտրահութիւնը ամէն տաղքի նութեանց արմատն է, իսկ հպարտութիւնը՝ ամէն մեղաց ու չարեաց:

==Մարդկային կեանքն անհատաւոր է: պէտք չէ փոստիկ ու սպարաբիւն անցնել զայն:

ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՐԿ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԲԱՐԵԿԱՄԸ

Պ. Ուրիւմ և փառաւորան Պ. Ժողով բաղմած էին գէմառ գէմէ Տարւոյ վերջին օրերն էին: Այս երկու բարեկամներն, երկուքն ալ ամուրի, Եւրոպեան տանի օրերը Անգլիոյ ընտանեաց մէջ սովորական եղած հնդկահաւի ճաշը իրենց աղագական տուներու մէջ կ'ընէին յատուկ հրաւիրանք: Բայց որովհետեւ իրարմէ զատ կը գրտնրուէին այդ օրերն, աւստի սովորութիւն ունէին՝ տանէն երկու օր առաջ երկուքը մէկտեղ ճաշել Լոնտոնի Օքսֆորտ փողոցի մեծ ճաշարանաց միոյն մէջ:

Այսպիսի երկու բարեկամներն որ մէկմէկ շատ կը սիրեն և մէկմէկու վրայ կը գործադրան, բնականաբար մէկտեղ ճաշելու համար ճաշարանին մեծ օրահը չեն երթար, միայնակ սենեակ մը կը վնտուեն: Ահա Պ. Ուրիւմ և Պ. Ժողով ալ այնպէս ըրած էին, և մինչեւ իսկ սպասուորը դուրս հանած էին, ըսելով թէ զանգակը կը հնչէր, եթէ պէտք ունենանք: Այնուհետեւ սկսած էին խօսակցութեան մէջ խորատուղի:

Կերակուրներն աւարտած, Եւրոպեան չին երկրորդ անգամ շուրջ արձակած, և երկու բարեկամաց գրկները բաւական տաքացած էին: Ուրիւմ գրաւանէն հալանայի երկու ընտիր գլանիկ հանեց, մէկը բարեկամին տուաւ, և միւսն ինքը ծխել սկսերուն պէս ըսաւ:

==Ահա Եւրոպեան տուն մ'ալ կը կատարենք միասին, երբ սկսանք միասին ճաշել տանի գրեթէ, երկուքն ալ կը թուան յարկը նոր նոր թողած էինք, և օճառի

գործարանի մը քիմիադէտին օգ-
նականն էր, իսկ դու փառաբա-
նի մը քարտուղարն էիր. առաջին
ճաշերն այսպիսի առաջնակարգ
ճաշարանաց մէջ չըլլինք. Սիթիի
աննշան ճաշարանաց մէջ կը ճա-
շէինք. շատ լաւ կը յիշեմ որ
մարդ զարկն հնգական յիշին առ-
ջով ինձոյը կը կաղմէինք. անկէջ
ի վեր երկուքս ալ բարեօրէցինք
մեր փեմակը. ես քիմիադէտի օգ-
նականութենէ օժտուի դործարա-
նային առեւտրական քարձիքն ալ ետ-
քը գործարանը ընկերութեան մը
յանձնեցին եւ հաստատուեցաւ.
Գու. ալ այժմ Լոնտոնի մեծահար-
շտի փառաբաններէն մէկն է.
Հատ աշխատանքներ տեսնալ զրա-
սկներակիդ մէջ. գոհութիւն.
Գանդառեալ տեղի չկայ. երկուքս
ալ բարեկեցիկ փեմակն մէջ կը
գտնուինք. մեր առողջութեան
համար ալ գանդառեալ իրաւունք
չունինք. թեպէտ այժմ չեմք
կրնար մարդանայ խաղերու մէջ
տաղթին հանդիսանալ. բայց եր-
բեմն երեկները կրնանք 2-3
ժամ հեծեկանուով պոյսով ընել
տաւանց յողմելու. միայն մէկ բա-
նի համար տխրիլ հարկ կ'ըլլայ.
Երկուքս ալ չամուսնացանք. ըն-
տանիք կաղմէիք, ընտանեկան դո-
րովէ զրկուած ըլլալէ աւելի զդո-
ւի կ'ըլլայ, երբ տոնական օրեր
ընտանեկան յարկաց մէջ կը գը-
նուինք.

— Ամուսնանալու փափոք ու-

նիս .
— Ո՛հ, բարեկամ, երբ յա-
ռաջագոյն չամուսնանալու հա-
մար պակասութեան մէջ գտնուած
եմ, հիմա ալ եթէ ամուսնանամ
յանցանք գործած կ'ըլլամ. շա՛տ
լաւ գիտեմ այս կէտը. նորապիսի
ուրիշ բան չէ, այլ ցաւ միայն
յայտնել. քաջ գիտեմ թէ անկա-
րելի է քուեւ այդ յանցանքը .

— Այս տարի օրոշոց հետ պի-
տի անցանքս Եննիքեան տունը .

— Դրանք անկիւն մէջ կայ մէկ
հօրաքննարդիս . որ ամուսնոյն
հետ հարկեմ թաղի մէջ կը բնա-
կի . շատ թախանձեցին. արդէն
չափազանց կը սիրեմ այդ երեսու-
նարդն ու անոր շատ բարեկեցիկ
եւ փափկալար ամուսին ախիւնը.
Եննիքեան տունը անոնց հետ պիտի
ընեմք իսկ գու օրոշոց հետ պիտի
գտնուին այդ օրերը .

— Ես ո՛վ ունիմ . . . Գիտես
թէ չեմ սիրեր հօրեղբորդիսնե-
րէս ծօրքը, որովհետեւ անոր
պատուիրած էի շամուսնանալ
խանութեան տղիկան հետ. ո՛հ,
կայն իմ պատուէրիս կարեւորու-
թիւն չտալով ամուսնացաւ. այն
ժամանակէն ի վեր անոր հետ յա-
րաբերութենէ դաւերեցայ. անոր
անունն իսկ բնէն կը խորհիմ. միւս
հօրեղբորդիս Վիլլի, ինչպէս
նա անոր ամուսինը իմ վրոյս չա-
փազանց սէր կը ցայցընեն. այս
տարի ալ շատ յարգանքս հրաւի-
րադիր մը զրկեմ եմ ինձի. ահա
անոնց բնակարանը պիտի երթամ
Ուիլլիամ. պատասխանելով
այսպէս՝ զրպանեն թույլ մը հա-
նեց, բարեկամին տուաւ, եւ նա
կարգաց հետագայ տղերքը .

« Կը խնդրեմք որ ինչպէս ու-
րիշ տարիներ, նոյնպէս այս տարի
Եննիքեան տանի օրերը նախագա-
հելով մեր սեղանին՝ պատուէր
փառաբանէք մեր բնակարանը. Կը

յուսումը թէ՛ կը հաճիր ընդու-
նել մեր այս խնդիրն . Հնդկա-
հաւն՝ ընտիր տեսակէ՝ ձեր կամաց
ու քանց հաճելի կերպով պատ-
րաստած է Մէրի . Կ'ազդեմք որ
չնոր՝ ընէք այս տարի ալ արա-
նայինք զմեզ . (Յտորարարու-
թիւն) Վիլլի, Մէրի .

Ուիլլիամ յարեց .

— Ինչպէս կարելի է չսիրել
այսպիսի համակերելի անձերն . . .
այս տարի ալ տանիք ընտիրանք
պիտի երթամ . . . ծօրքն անունն
անկեմք բերանդ մի՛ առնալ . . .
եւ քաջ գիտեմ անոր ո՛րչափ դա-
ման ու անկերթ ըլլալն .

Այս երկու բարեկամաց մէջ
ի սկզբանէ ի վեր բաւական խոսակ-
ցութեան առարկայ եղած էր Վիլ-
լի ու ծօրքն մէջ եղած օտարե-
րութիւնը . Փառաբանն ըսաւ .

— Ծօրք չկրնար համարձակիլ
քեզ այսպիսի հրաւիրադիր մը
գրկելու, որովհետեւ անոր հետ
յարաբերութենէ դադարած էք .
բնականաբար համարձակիլ քեր
այսպիսի բան մը. ոտկայն ծօրք
ո՛չ գաժան է ո՛չ անկերթ չէ .
ընդհակառակն՝ անոր զգացում-
ները Վիլլիի զգացումներէն շատ
չատ բարձր են . վատա՛հ եմ որ
անկեղծարար կը սիրէ քեզ . . .
որովհետեւ տարին քանի մը ան-
գամ այցելելով ինձ՝ որպիսու-
թիւնը կը հարցնեն ամենայն սի-
րով ու հաճութեամբ .

— Պարզաբար կեղծաւորու-
թիւն է անոր այդ հարցումները .
եւ գիտեմ անոր ի՛նչ արարած
ըլլալը .

— Այդպէս կ'ընէք, ոտկայն
եւ ալ Վիլլիի ի՛նչ ըլլալը քաջ գի-
տեմ. Վիլլի կը յուսայ թէ՛ բոլոր
հարստութիւնը իրեն պիտի թո-
ղուս . այս պատճառաւ քեզ կը
խաբէ այսպիսի հրաւիրադիրով .
իսկ ծօրք այսպիսի յայտ ու խնդր-
մը չունի, եւ քեզ ի սրտէ սիրե-
լուն համար՝ յաճախ կուգայ որ-
պիսութիւնը հարցնել .

— Կարծիք մ'է այդ . ի՛նչ
գիտես . ինչո՞ւ տարապարտ կը
մեզապրեւ Վիլլին .

— Տարապարտ չեմ մեզապրե-
րիւն հաւատուել հաւատուել ը-
սածս .

— Ինչպէս . կարելի չէ հա-
ւատուել այդպիսի բաները .

— Ես ալ կարելի է . եթէ
հաստատեմ՝ դու ալ 50 իւրա
նուրեղով, Եննիքեան տանին՝ Ս.
Պարթէլէմին հիւանդանոցի կարօ-
տելոց հնդկահաւի խնձոյը մը
կուտա՛ս .

— Այո՛ . իսկ եթէ չկրնաս
հաւատաւել, յանձն կ'առնու՞ն կա-
տարել այդ պայմանը .

— Այո՛, այո՛, անկեղծ չէ՞
այս պայմանը .

— Այո՛, շա՛տ անկեղծ .

— Ուրեմն, վաղը կէս օրէ եր-
կու ժամ ետքը գրասենեակս ե-
կո՛ւր, անդ ընդունելութեան սրա-
հին քով սենեակը նստի՛ ուն-
կընդրե՛մ. պիտի վերահասու ըլլաս
երկու հօրեղբորդիսցդ զգաց-
մանց .

Այս խոսակցութեան ու պայ-
մանադրութեան հետեւեալ օրը,
ժողովի գրասենեակին մէջ բազմած
էր, եւ Ուիլլիամ բարեկամն ալ
ըստ որումն՝ ընդունելութեան
սրահին յարակից սենեակը՝ կը

գտնուէր . Դուսը բացուեցաւ .
սպասարարն առաջնորդեց 33 տա-
րեկան անձի մը . փառաբանին
ըստ այդ անձը .

— Հրաւիրադիրք ընդունելու
պէս անպարտեցի դու. արդեօք
գէշ ընէր մը կայ .

— Սպասե՛ Պ. Վիլլի . այժմ
պիտի գայ եղբայրդ. ծօրք ալ,
այն տանն երկուքիդ ալ պիտի
հաղորդեմ եղածը .

Դարձեալ բացուեցաւ դուսը .
սպասարարը ներս տարաւ ծօրքը .
փառաբանը խօսեցաւ .

— Տխուր հարկ մը տարած է
դեմ քեզ կոչել . Պ. Ուիլլիամ՝ բա-
լը հարստութիւնը յանձնած էր
Պորտալի գործողութեան մը. եթէ
յաղագրէ՝ հարստութիւնը պիտի
եռապատկուէր . . . բայց չյաճու-
ղեցաւ . . . գրումները կորուե-
ցան. բան մը չմնաց . ո՛չ գայր եւ
ո՛չ կայր . . . ինչպէս օրագրակ
հայն կարօտ մնացած է . . .

Վիլլի ընդհանուր փառաբանին
խօսքը եւ ըսաւ .

— Այդպիսի կարելի չէ . Պոր-
տալին մէջ կալուածի վրայ գոր-
ծողութիւն կ'ըլլա՛յ .

— Կալուածները պաշտօնական
գրերով ի դրսու գրած էր . ձեզ
կրնամ թէ՛ գտնի մ'իսկ չունի
այժմ. մարդուս խիղճը կը ներէ՛
որ Ուիլլիամ այս հոտակին մէջ
չքաւորութեամբ տառապի . ձեզ
անկ է՝ զանի ձեր տան մէջ ըն-
դունելու ինձանկ . ձերն ո՛վ պի-
տի ընէ այս հոգածութիւնը .

Վիլլի բարկութեամբ պոտտո-
ւածեց .

— Ինչ պատճառաւ մեզ անկ
է պայտիս պարտաւորութիւն մը .
այն ընէ անհպութիւնը, Պորտալի
խաղը, եւ մե՛ք կրնեք հետեւա-
նալ . ես հազիւ կարող կ'ըլլամ իմ
զաւակաց օրերէն հօգուլ . չեմ
կրնար ընդունիլ զանի. ո՛չ միայն
չընդունիլ, այլեւ այսուհետեւ բա-
րեւ անգամ չեմ տար . որովհետեւ
նոյն իւր այս վարմունքով ո՛չ միայն
իրեն, այլ եւ իմ զաւակաց վնաս
ըրաւ . . . անոր հարստութեան
չնորհիւ օր մը պիտի հարստու-
նին զաւակներս .

Երբ Վիլլի կ'որոտաբերէր այս
խօսքերը, ծօրք զարմանօք կը նա-
չէր անոր երեւը . Փառաբանը
անոր հարցուց .

— Դու ի՛նչ կ'ըսես Պ. ծօրք .

— Ձեմ գիտեք ըսելիքս . . .
չափազանց կը ցաւիմ Պ. Ուիլլիամի
վրայ. ի՛նչ ձախորդութիւն . ար-
դեօք ո՛րչափ տխրած արտաքին
է խեղճը. ինձի դէմ վշտացած ըլ-
լալուն համար այժմ աւելի ցաւե-
ցայ, որովհետեւ թերեւս չընդու-
նի իմ առաջարկելիք հիւրընկա-
լութիւնս . . . ոտկայն վատա՛հ ե-
ղիւր թէ՛ ո՛չ եւ ո՛չ կրնա՛ ոչ
միայն բերան չպիտի առնուի
մեզի հետ յարաբերութենէ դա-
դարած ըլլալն, այլ եւ երբեք չպի-
տի յիշենք Գիտես թէ՛ հարստա-
յեմ. 20 իւրա ամսաթիւնս ունիմ .
հազիւ կ'ապրինք այս դրամով,
սակայն մեր տան մէջ անձի մ'ալ
գտնուիլը բնաւ նեղութիւն չպատ-
ճաւոր մեզ. եթէ Պ. Ուիլլիամ
բարեհաճի դալ մեր տունը, շա՛տ
գոհ կ'ըլլանք . մեծ հաճութեամբ
կ'ընդունինք . մանաւանդ կրնս
շատ պիտի սքախանայ, որովհե-
տեւ իրեն մեծ ցաւ պատճառած
է իրեն հետ ամուսնանալուս պատ-

ճառաւ, ինձի դէմ Պ. Ուիլլիամի
վշտացած ու յարաբերութենէ դա-
դարած ըլլալն .

Ծօրք խօսքը տարաւ Վիլլի
էր, դուսը բացուեցաւ Պ. Ուիլ-
իւն՝ ներս մտաւ, եւ պոտտո-
ւած .

— Բաղաւթիւնու մէջ եկա՛ւր,
սիրելի՛ս ծօրք, ներէ՛ քեզի դէմ
չա՛տ անիրաւարար վարուած ըլ-
լալուն համար . . . այժմ վերա-
հասե՛մ կ'ըլլամ ճշմարտութեան . . .

Վիլլի գիտելով այս տեսարա-
նը, վերահասու եղաւ արարու-
մին, փառաբանին երեւոր նայե-
ցաւ կատաղութեամբ, զիտարկը
զրաւ՝ խոյս տուաւ .

Տարակոյն չկայ թէ՛ Պ. Ուիլլիամ
կործնուցած էր դրամը . հուա-
30 իւրա, եւ հիւանդանոցին կա-
րօտելոց խնձոյը կատարուեցաւ .
Աւերդը է ըսել թէ՛ ինքը Պ. Ուիլ-
իւն՝ ալ Եննիքեան տանի հնդկա-
հաւը Պ. ծօրքն բնակարանին մէջ
վայելեց .

ՅՈՒՆԱՆ Գ. ՓԱՆԱԳՈՐԾԱՆ

Պատրաստած է հետեւեալ նոր դո-
տաղքեր, մանկավարժական նորա-
գոյն մեթոտներու համաձայն, զիւ-
րացնելու համար Ուսումն. Խորհրդի
կրթական ծրագրին հարձադրութիւնը .

1. Դործնական ընթացք՝ մայրենի
լեզուի Աշխատանք - Բնորոշումն .
Բնական եւ դիւրաբան մեթոտ կար-
գալ զրկուել . Դիւր եւ ընթերցում հա-
մալ ընթացք . Խորհրդի Դիւր 1 զ 20 փր .

2. Իրագործութիւն . Դասակարգ ըն-
թերցանութեան եւ բնական ու բնա-
պատմական նախնական ծանօթու-
թեանց . 3 զր .

3. Աշխատանք - Բնորոշումն մը-
րաներէն չեզոյի . Դիւրաւոր մեթո-
տով . Տարակոյն եւ չափահասութեան հա-
մար . 1 զր 20 փր .

4. Պատկերներու Աշխատանքային-
նը, Պատկերադր . Ցատկադրութիւն
եւ աշխարհայեցողութիւն . Մանկավարժե-
ծաղիկներու . Նախապատ . կարգերու
եւ Տարի . Դասակարգ ընթերցան . Դասակարգ
համար . Դ. տիպ հիմնական բարե-
փոխում . 2 զր 20 փր .

5. Աշխատանքային Տարակոյն
Դասակարգ (Ա. եւ Բ. տարի) Պատ-
կերներով եւ Աշխատանքային . Բ.
Տարակոյն եւ բարեկամութեան
(Մամուլ ներքեւ) 2 զր 20 փր .

6. Աշխատանքային Միջին Դաս-
ակարգ (Հրատարակել) .

7. Աշխատանքային Բարձր . Դա-
տաղք . Պատկերադր . Բնական
եւ Բաղաւթնական . Ճիւր ծանօթու-
թիւնը աշխարհի հիւր մասնաց Բնա-
կան եւ Ցատկադրութեան արտա-
գրութեանց եւ վաճառականութեան
վրայ . Մեծադիր . Երես 200. 6 զր .

8. Համար Աշխատանքային, Աշ-
խարհագրութեան եւ դասերու վար-
ժութեանց համար . Հատը 10 փր .
100 հատը 20 զր .

9. Պատկերներու Թուագիտութիւնը,
Պատկերադր . Մանկավարժական
ընթերցան . Դիւրաւորութիւն . Դիւր
եւ Բաղաւթնական . Դիւրաւորութեան
աշխարհի կարգերու համար . 3 զր .

10. Թուագիտութիւն . Տարակոյն
Դասակարգ . Ա. տարի . 4 զր .

11. Թուագիտութիւն . Տարակոյն
Դասակարգ . Բ. տարի . 4 զր .

12. Թուագիտութիւն . Միջին Դաս-
ակարգ . Գ. տարի . 4 զր .

13. Թուագիտութիւն . Միջին Դաս-
ակարգ . Դ. տարի . 4 զր .

14. Թուագիտութիւն . Բարձր . Դա-
տաղք . Ե. եւ Զ. տարի . 10 զր .

15. Թուագիտութիւն . Բարձրակ
տեսական եւ գործնական . 15 զր .

16. Արուեստ Տնտեսագիտութեան
եւ վաճառականական Դիւրաւոր . Պարզ
տաճար եւ կրկնաւորում . Ամեն մարդ
կարող է ինքն իրեն սորով կարճ ժա-
մանակ մէջ . Վարժարանաց համար
յարմարագոյն դասագիրքն է իւր հա-
մառաւորութեամբ, պարզութեամբ եւ
զիւրաբանց մեթոտով . 6 զր .

17. Նախաւարժ Գործնական Երկ-
րագիտութեան եւ Գործնականութեան .
Տարակոյն եւ Միջին Դասակարգ .
125 պատկերներով . 3 զր .

18. Տարակոյն Գործնական Երկր-
ագիտութեան . Բարձր . Դասակարգ . Ա.
Տարի . 264 պատկերներով . 6 զր .

19. Տարակոյն Սկզբնական Դաս-
ակարգ . Թուագիտական խնդրոց լուծ-
մանը համար կիրարկուած, պարզ բա-
ցարկութիւններով . 3 զր .

20. Նոյնիս Բանալին ի պէտս ու-
սուցաց . Կը պարտական Աշխարհաց
Դրեկն թուր հրահանուց եւ խնդրոց
լուծումներ . 3 զր .

Դիւր հեղինակին կամ զրաճառ-
նակուն .

ԱՍՍՏՈՒՐԵԱՆ
ՏՊԱՐԱՆ

Կ. Պոլիս, Պապը-Ալի Բասսէրի քիմ .

Ճշգրտելու, մարդկային եւ արարչ-
քիմ ճշգրտելու Եւ Սատուրնիան
Տարակոյն

Սատուրնիան Տարակոյն կը ազդէ
Բոլորովին ՆՈՐ տառերով Թուրքերէն,
Հայերէն, Փարսերէն, Յունարէն եւ
այլ լեզուով զիւրեք, հանդէսներ,
լուրդեր եւ տեսողութիւն .

Սատուրնիան Տարակոյն կը տղա-
ուն փաճառականական հաշուեցողքի,
նամակադրութեան, հասցէներ, հար-
սանեաց հրաւիրադիր, տոմար, պ-
ցեղաբար, մահադր, եւն . եւն .

Սատուրնիան Տարակոյն ուղղակի
կը թղթակցի դատանիներու հետ տղա-
դրական լուր գործերու համար,
զիւրեքու. տղադրութեան արտօն-
թիւններն ալ Մէրիքիէն տանելու
պայմանաւ .

Տարակոյն դիմող բոլոր յաճախողք
կը յուսանք որ զո՛հ մնան .

PILULES HOLLOWAY
ԴԵՂԱԶԱՍԻ ՀՈՂԱՆԻՆԻ

Լեարդի, ստամոքսի եւ աղիքներու
ամէն տեսակ անկարգութեանց հա-
մար խիստ ընտիր է այն դեղահաւը
եւ ամէն ջրային տեղաւորութեան, ու
թափութեան եւ տեղաւորութեան համար
կը ընէ եւ անհետ կ'ընէ ամէն տեսակ
անկարգութեանց հետեւեալ . Ստա-
նէ Երկնական վրայ օգտակար աղի-
քութիւն մը ունի . արիւնը մարմնով
նորա խանդարեալ վիճակը կը կան-
նաւորէ, եւ գրգռելով կրնանական դո-
ւարանները կը զօրացնէ . Իւր դեղա-
կան մեծ աղիքներով հետեւեալ օրտախտ-
նութիւն, կծուութիւն, մաղձային հի-
ւանդութիւններ, որովայնի մէջ լը-
ռած կաղեր, զլխի ցաւեր կը վանի
մարմնով ինքն կը չափաւորէ, եւ մաշ-
միւր մարմնով բոլոր այն աղտոն-
թիւններէ, որ շատ անգամ դանապի-
հիւանդութեանց սկզբնականութեան կը
լան, առողջ՝ ուժեղ եւ բնական դիւր
կը զգնուի .

ONCIENT HOLLOWAY
ՍԳԵՂԱՆԻ ՀՈՂԱՆԻՆԻ

Մորթային հիւանդութիւնք եւ վեր-
բաժնու մասին ունեցած պայտաճո-
կան յատկութեանցը շատապարհ
նաւ ուրիշ դեղ մը, հին կամ նոր թու-
նաւոր վերքեր, ունեցը, քաղցիկ
(չիլիիկէն), որունց եւ տունց վեր-
քեր կամ բոլորովին կ'անցնին եւ կա-
կը լաւանան . օգտակար է նաեւ հա-
բուի, հաղի, սրտի բարախման, մա-
նուանց յօղաւոր (եղ) ըստած հի-
ւանդութեան Իւր կարողութիւն եւ գո-
մաւոր սղիկեղութեամբ խոյ (նորմալ)
հիւանդութեան պայտաճոյն զօրութեան
կը ի՛նչ աստիճան որ ըլլայ՝ կը դիմա-
գրուի .

Այս դեղերուն գործածութեան եւ
զանազան նշանակութեան իւրաքանչեւ
տիքի վրայ, որ կը գտնուի ամէն դե-
ղափաճանեղութեան քով եւ մասնաւոր
պէս Պաղչէ-Գափու Թաշ Խանի կող-
մէր Պ. Գառապեանի զեղարանը, թիւ
7 կը ծախուի .

Աւելի անձեւ ուղղող կը հրաւիրուի
ու հեղինակն աղբթիւն Հօրը, Եւ